

Liber

De excellentia animi ad imaginem creatoris sui conditi. **Ca. I.**

Homines in rebus que facte sunt ad cognoscendum eum quo facte sunt: exercere lectorum: iam puenimus ad eius imaginem quod est homo: in eo quo ceteris animalibus antecellit: id est ratione vel intelligentia: et quicquid aliud de anima rationali vel intellectuali dici potest: quod pertinet ad eam rem que mens vocatur vel animus. Quo nomine nonnulli auctores lingue latine: id quod excellit in homine: et non est in pecore ab anima que inest et pecori: suo quodam loquendi more distinguunt. Supra hanc ergo naturam si querimus aliquid et verum querimus: deus est: natura scilicet non creata: sed creatrix: que vtrum sit trinitas: non solum credentibus diuine scripture auctoritati: verum etiam intelligentibus: aliqua si possumus ratione iam demonstrare debemus. Cur autem si possumus dixerim: res ipsa cum qua disputandum cepit: melius iudicabitur. De summo bono quod semper inueniendum queritur et querendum inuenitur. **Ca. II.**

His qui se ipse quem querimus adiuuabit: ut spero: ne sit infructuosus labor: noster: et intelligamus quem admodum dictum sit in psalmo secundo: Letetur cor querentium dominum: querite dominum et confirmamini: querite faciem eius semper. Vide est enim quod semper queritur: nunquam inueniri: et quod iam letabitur: et non potest iam contristabitur cor querentium: si non potuerint inuenire quod queritur. Non enim ait: Letetur cor inuenientium: sed querentium dominum: et tamen dominum deum inuenire posse dum queritur: testatur Esaias propheta dum dicit: Querite dominum et mox ut inueneritis inuocate eum: et cum appropinquauerit vobis: derelinquat impius vias suas: et vir iniquus cogitationes suas. Si ergo queritur inueniri potestur dictum est: Querite faciem eius semper: an et inuenitur forte querendus est: Sic enim sunt incomprehensibilia requirenda: ne se existimet nihil inuenisse: quod quod sit incomprehensibile quod querebat potuerit inuenire. Cur ergo sic queritur: si incomprehensibile comprehendit esse quod queritur: nisi quia cessandum non est quod diu in ipsa incomprehensibili rerum indagine proficiat: et melior meliorque sit querens: tam magnum bonum quod et inueniendum queritur: et querendum inuenitur. Nam et queritur ut inueniatur dulcius: et inuenitur ut queratur avidius. Secundum hoc accipi potest: quod dictum est in libro ecclesiastico: Qui me manducant adhuc esurient: et qui bibunt me adhuc sitient. Manducant enim et bibunt quod inueniunt: et quod esuriunt ac sitiunt adhuc querunt. Fides querit: intelle-

ctus inuenit. Propter quod ait propheta: Nisi credideritis: non intelligetis. Et rursus: Intellectus cum quem inuenit: adhuc querit. De enim respexit super filios hominum: sicut in psalmo sacro canit: ut videret si est intelligens aut requirens deum. Ad hoc debet homo esse intelligens ut requirat deum. Satis itaque rememorati fuimus in his que deus fecit: ut per ea cognosceret ipse quod fecit. Inuisibilia enim eius per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Unum arguunt in libro sapientie que de his que videntur bona non potuerunt scire eum quod est: neque opinio attendentes agnouerunt artificem: sed aut ignem: aut spiritum: aut citatum aerem: aut gyrum stellarum: aut violentiam aquarum: aut luminaria celi: rectores orbis terrarum deos putauerunt: quorum quidem si specie delectati hec deos putauerunt: sciant quanto dominator eorum melior est. Speciei enim generator ea creauit. Aut si virtute et operationem eorum mirati sunt: intelligant ab his quanto quod hec constituit fortior est. A magnitudine enim speciei et creature: cognoscibiliter poterit creator videri. Hec de libro sapientie propterea posui: ne me fidelium quispiam frustra et inaniter existimet in creatura prius per quasdam sui generis trinitates quodam modo gradatim donec ad mentem hominis peruenire: quesisse indicia summe illius trinitatis: quam querimus: cum deum querimus.

Quid disputatum quid ve sit comprehensum precedentium rationatione librorum. **Ca. III.**

Ed quoniam differendi et rationandi necessitas per quattuordecim libros multa nos dicere compulit: que cuncta simul aspicere non valemus: ut ad id quod apprehendere volumus ea celeri cogitatione referamus: faciamus quantum domino adiuuante potuerimus: ut quicquid in singulis voluminibus ad cognitionem disputatione perduximus remota disputatione breuiter congeramus: et tanquam sub uno mentis aspectu non quemadmodum res queque persuasit: sed ipsa que persuasa sunt ponamus: ne tam longe sint a precedentibus consequentia: ut oblivione precedentium faciat inspectio consequentium: aut certe si fecerit: cito possit quod exciderit relegendo recolligi. In primo libro secundum scripturas sacras: unitas et equalitas summe illius trinitatis ostenditur. In secundum et tertium et quartum eadem: sed de filii missione et spiritu sancti diligenter questio pertractata: tres libros fecit. Demonstratumque est: non ideo minorem meritum eo qui missus est: quia ille missus: hic missus est: cum trinitas que per omnia equalis est: pariter quoque in sua natura immutabilis: et inuisibilis: et ubique presens inseparabiliter operatur. In quinto propter eos quibus ideo videtur

Ps. 104

Ubi. 5.

Esai. 55.

Ps. 104

Ecc. 24

Ps. 13

Rom. 1. Sapi. 13.

Ibidem.